

Nevenka Bezić Božanić
Split

TROGIRANI U DRUGOJ POLOVINI 13. STOLJEĆA

UDK 800.87:801.313

Rad primljen za tisak 3. listopada 1990.

Traganje za najstarijim žiteljima srednjovjekovnog Trogira vodi nas u davno 11. stoljeće, to jest 1064. godine kad se u ispravi o osnivanju samostana benediktinki spominje biskup Ivan Retorik, glavar grada (prior) Dobronja i njegov sin Andrija, te istaknuti građani Staligato, Georgije, Tridullo, Dabro, Sepalato Calafato, Vitaca i Mirica Bogobojre, a nadstojnica samostana bila je Eufemija, vjerojatno također Trogiranka.¹ Sljedeća isprava je iz 1075. godine kad je na čelu grada prior Vital,² a spominju se članovi istaknutih trogirskih obitelji Petar Bela, Juraj Bogobojci, Ivan Chudi, arcidakon Sabacije, te građani Desa, Andrija, Dominik i Kirnija. Godine 1097. na čelu gradske uprave je Drago, a spominje se ponovno i Petar Bela.³ U 12. stoljeću spominje se Vital, koji je dao sagraditi crkvu sv. Lava, a nešto kasnije njegova udovica Bivula i sin Adalen. Godine 1180. na čelu grada je knez Merin, 1185. godine spominje se knez Držemir iz Vrsara, 1194. godine predstojnica samostana benediktinki Strija, 1216. godine Petar i Marin sinovi Kamurcija jednog od trogirskih knezova. Sljedeće godine Trogirane u jednom sporu zastupa Desa Lukić, a u Desinoj oporuci, koju je sastavio notar đakon Ivan, spominje se njegov brat Mate. U prvoj polovini 13. stoljeća Trogir po prvi put ima za svog notara kanonika Ivana, »zakletog notara«. U tim prvim privatno-pravnim ispravama spominju se trogirski građani Blaž Črnotin, neka Katena, Nikola Kačić, Desa Blažić; 1238. godine prvi put se spominje i Donat ispitivač (examinator) pri sastavljanju notarskih spisa, iz te godine je i prvi poznati bračni ugovor sklopljen između Strije udovice Dujma Pecce, kojom se obvezuje da će dati dotu kćeri Petronili pri udaji za Radu de Garda, a kao jamac spominje se neki Teodozije. Godine 1241. trogirski upravitelj i sudac (rector et iudex) je Desa de Pičica, 1248. godine na toj dužnosti je

Casotto, zacijelo rodonačelnik istaknute trogirske obitelji Kažotić, pa se iz te obitelji spominje već oko 1240. godine na toj dužnosti ispitivač Žanica Kažotić i 1242. godine na toj dužnosti je Nikola Albertinov. Godine 1243. notar je svećenik Gauzina, u Trogiru se spominje i splitski notar klerik Kuman, a prvi dosada poznati svjetovni notar je u Trogiru Gervazije. Od 1259. godine zabilježio je u tek djelomično sačuvanim spisima Trogirane braću Pašku i Iliju, a od 1263. godine spominje se i notar Bonaventura Petrov iz Ankone, koji je stanovao u kući uglednog Trogirani- na Petra Ploče (Pločia). Od te godine sačuvani su više ili manje u cijelosti notarski spisi do kraja 13. stoljeća pa je prema tome moguće barem približno stvoriti sliku o stanovništvu grada Trogira za to razdoblje.⁵

Ovi spisi otkrivaju nam život u tom gradu sa svim njegovim dobrim i lošim stranama, ljudskim strastima, svakodnevnim zadjevicama, do u tančine opisivanim zemljišnim granicama i imovinom. Sve nam to objašnjava izvanredno sredene unutrašnje odnose u Trogiru, gdje su se s punom odgovornošću poštivali pisani i nepisani pravni odnosi. Uz stalne stanovnike Trogira u gradu su boravili i doseljenici, koji tu rade, trguju, posjeduju imanja i većina njih ima naziv »Civis Tragurii« — to jest građanin Trogira. U gradu se uglavnom spominju stanovnici raznih mjesta uz obalu, nekoliko njih iz zaleđa, s Apeninskog poluotoka pa iz Mletačke Republike.

Tako se iz gradova, s otoka, manjih naselja i danas već nestalih srednjovjekovnih lokaliteta spominju u trogirskim spisima 13. stoljeća:

BLACA — 1271. Petar Stajnice Prvoslava i 1272. Dragosta kći Qualina.

BLIZNA — 1292. Braća Radoš i Kranče Proden.⁶

BRAČ — 1263. Obrad Resine, 1264. Radovan pok. Bratimira, Veselko i Dragoš, 1267. Kranen i Ratko, 1270. Jurina Terçoli, mlađi brat Stjepana Bratovanijevog, 1272. Bosina žena Volkaše, Desko Veselkov i Radin Milojev, 1274. Radoslava, kći Dragote, 1279. Ciprene, brat Desena.⁷

BRIBIR — 1264. Jursa Bogdanov, 1274. Pribinja, sin kneza Danijela, Stjepan i Ivan, upravitelj grada, 1277. Mladen, gradonačelnik, i Juraj.⁸

BRISTIVICA — 1270. Bratko Predrage.

CETINA — 1272. Predislav, sin Kvalimira i Stepiko, 1274. Mladoš, 1279. Berko Radojev, Bogdan Demetrov, Bratosta žena i Stojana, kći Brajena, te Gratičina, sin Granija.

ČIOVO — 1276. Luka, sin Drakne, župnik crkve sv. Tome.⁹

DUBROVNIK — 1263. Poverge Labro i Ivan, zet gospodina Melija, 1271. Andrija, usvojenik Rossina, 1273. Milbrat Pomilla i Petar, dubrovački notar, 1274. Benedikt de Gondula i Junije, sin Volkačev, 1275. Palmulus i Šime, sinovi Barbe.

HUM — 1264. Stjepan, humski župan, 1271. Ljubica, kći Stanimira.¹⁰

HVAR — 1264. Vrtiša i Martin, sinovi Luke, Petar, sin hvarskog župana i Jurehna Vlahine, 1266. klerik Drago i Luka, 1271. Rada Clanisi, 1272. Radoš Clanocta, Tessina, Njegoj, Beloslava Bogdana i Desimir Dobroslava, 1274. Miklemir Jurikov, Tolen Vilkomerica i Dragača Dragoša, 1275. Bratoslava Stane Dobrislava, 1281. Lonpre Drugov, 1287. Mate Balbi.¹¹

KLIS — 1271. Bogdana Dobrice, žena Bude, Martinoš, brat Gruve, i Milica Radoša, 1272. sudac Ivan Bogdana, Ivan Draginic, Mestichina Oblada, Sfener i Osscega, sinovi Ivana Stramathici, Radoslava kći Radiša i Radosko Milošev, 1277. Paško Pobratov, 1279. Desislav brat Makomelije, Stjepan Petra Stankovog i Draga, kći Casarice Rugei, žena Petra.¹²

KNIN — 1267. Stanislav.

KORČULA — 1299. Mihovil.

KRAJINA (Chraina) — 1276. Goja kći Drageneca.

KRK — 1279. Frederik, krčki knez.

LAPAC — 1279. Stana, kći Nespidruga i Dobroslav pokojnog Radoslava.

NIN — 1263. Gospodin Stjepan, ninski primicerij i Badavinus, franjevac.¹³

OMIŠ — 1266. Ceprenja Glubošević, Koloman, omiški knez, i žena mu Dimincija, Petrico Ianciii Petrici, 1271. Jurica, majka Prvoslava, 1272. Saracen i Stanoj, gusari, 1279. Bogdan i Radovan, sinovi Petka Clebbe i Radoslava, kći Reyona, 1282. Vukobrat.¹⁴

OSTROG — 1272. Klaviska, brat Lubrete.

POLJICA — 1271. Sinka, kći i Marina žena Radovana, Quarta, kći Vxeevrada, 1275. Bratoša, žena Dragoša Radinog, 1279. Stanen Milenov.

PRAPATNICA — 1281. Tolen.

PULA — 1271. Nascingnerra i Manginus.

RAB — 1272. Rade, 1276. Juraj Gostinje, 1282. Crnota Amblasijev i Petroš Carba.

SENJ — 1273. Belcaninus Mlečanin, senjski građanin.

SKRADIN — Juris.¹⁵

SPLIT — 1263. Marija i Dobruš, djeca Pribislava i žene mu Marije kćeri Silvestra Cassie, Marko, Petroš, 1264. Deša Vulko, Dobromir Sekane, Draga i Mlade, djeca Bratine udovice Ceprenje i Stojan, njen rodak, Drusio, sin Deše Vulka, kanonik Ivan, splitski notar, Ivan Stoje Serachonoti, kanonik Leonard, kanonik Luka, splitski notar, klerik Marko, Peroslava Stane Ilije, monaka, Polnosius, otac Stanice, majstor Sabba Relesie, Stanen Mike Grapulesie, Stjepan Stjepaničev, kanonik, 1265. Bastijan Luke, nećak Stoje sin Grupše, Mira, majka Stoje Grupše, 1266. Desko, Ilija Burinov, Prvoš Dabralis, Pribec, 1270. Buccanus Cempli, Dobro Jurice i tast mu Dujam Formini, Formin, muž Marije Casocti i Dujam sin, Julijan, Martin Demistri, Semirik Markov, Stana, udova Rambalda Dujmovog, Stancije, 1271. Deša Korvijev, kanonik, Dominča žena Pinjša i kći Mile, arcidakon Dujam, notar Frane Splicićanin, Grgur, Ivan Dragine, Jakov Petrov, Jakov Sori, Martinuš Dimitrija Saladini, Nikola Belci, Prvin de Maier, Petroško, Petroško Luke Lesica, Prinega Radoša, Prode Ruskov, Prode Druško, Radoš, Stjepan Grgurov, Terda, Vita, žena Nikole Beli Petrovog, Vito Ameranti, 1272. Buna i Budik, djeca Nikole, Dabra, žena Deše Curtei, Dešana Ivana Garisi, Draga, žena Musilla, Dragonega, majka Vulkodrage, Furtolus, Gervazij Grubeše, Grupiska, Ivan Doblali, Luka Lesica, kanonik Luka Ricci, Marin Drugančev, Mihovil, notar Petar, Petar Leonarda Mihovilovog, Radoslav Boccassi, Stanuška Krepiska Blaiani, Thema Nikole, 1273. Agapa, že-

na Canei, Dujam Marinov, Deša Ivanov, klerik Mate, postolar Miškan, Vulčina Crnice muž Tomislave, 1274. Cresta Alberti, rodak Valentina Petrovog i sin Dominik, Demencija, žena Pinoše Petrovog i kći Mile, Dobro Dušice i sin Jakov, Leonard Drašanov, Medule, Prvoslav Dabralov, Katena, žena Clariola, 1276. knez Nikola Dujmov i žena Jelena, sin Frane, nevjesta Dabra i kći Marija, Toliša, brat Tolibrata i punica Dragana, 1279. Junije, Leonard, Miroslav Schirda, sin Formina Tesse, Natal Kalendin, Michaccius, sin Dujma Mechiaccis, Draga žena i brat Silvestar, 1281. Dujam Drače, Frane Stepin, Jakov, Nikola Maruli, Stanko, 1282. Grgur Ivanov, Dominik Prvoslav, Vito, gradonačelnik, 1287. Stana, kći Ivana, 1291. Stana, kći Belimira, žena Mate Pasque, 1292. notar i kapelan Amicus, Dobra, kći Lovre Mandri i žena Petroša Cebri, Michayl Voece, Stoja Viverta i sin Radoslav Pasculus, Tomasius de Perusio, splitski notar, i Bolia.¹⁶

STRIGON — 1274. kanonik Pavao.

ŠIBENIK — 1263. Teodor Ivana Mangiati, 1267. Boško, Cicotta Buday, Luka, Damjan i Draga, djeca Jurkova, Radin i Prinega, djeca njihove sestre Stane, Bogdan, muž Prinege, Marin, svećenik crkve sv. Nikole, Petar, šibenski notar, 1271. Dobrača, kći Petra Casaricce, žena Pribislava, Dragoš, Juraj i Vulčeta, šibenski glasnici, 1272. Ciprijan, rodak Katene, Krepiska, Dominko Curchi, Draga Blaževa, Gualisca, Ivan Dragojevic, Ivanec Radošev, Radoslava, Radoško, Radovan Stojan Trosko, Ratis Stjepanov Slavko i Tomo, sinovi Bogdana Volkeska, 1273. Bogdan Telice, 1274. sudac Dobrina, Ivan, sin suca Martina, Jurša gradonačelnik, sudac Stjepan Bratovanic, 1276. Bogdan Matheunchi i žena Stana, Todor Magnošev, 1279. Marin Stribine, 1281. Bogdan, Jura Terculos, 1282. Stjepan Nikole, 1294. Dimincija, žena Radina, 1299. Stanko.¹⁷

ŠOLTA — 1272. svećenik Lupiska.

VIS — 1264. viški kapelan Jure, Mercota Celegece, 1271. Stajna Cepelena.

VRŠINE — 1279. Slava udova Dujma i sin Luka.¹⁸

ZADAR — 1263. Miha i Mira, djeca Gradijeva, 1264. Bogdan Stjepana Lovrenje, Dobra, žena Filipa Muçaç, Dapera, kći Dapere, žena Deše sina Nikole Kalende, Lompre brat i Stana i Marija, sestre Nikole, Bartul i Depicca, djeca pok. Barbana, Petar Bartula Petrichale, Damjan, župnik Sv. Petra Novog, Egidije, Ivan reč. Cusia, sin Sklavene, 1267. Mato de Gagno, Stjepan Blažev, 1270. Stana žena Bogdana, sina Stjepana Lovrenje i prijateljice Jelena i Desača, 1271. Nikola, Jakov Filipa, Mate, rodak Stasiije, Palacço, 1272. glasnik Jakov Andrijin, Ivan Gusco, Pelnos i Cicçomo, sinovi Lovre pok. Scandarelle, Martinuš i sin Mica, Stajna Stasiije, žena Mate, 1275. Andrija, Bartul Grisogona Mauri, 1276. Stjepan Marina Posselli, Cresse Petra Spelli, Petronja Pappi, Damjan Mihovila Miligosta, Gaudemus Meneci Fabe, Jakov Mate Rubei, Lampredius Nikole, Ivan Boctades, Lupus Miche, Marin Martina Grisogoni, Marin Rogaden, Mate, usvojenik Cliçe, Tolli Lupusa, 1277. Damjan Milgosta, Stani de Varicassis kapetan i glavar, 1279. Vito, Çanne Boctaden, Damijan de Cigaly, Domaldus Çadulinus, Ilija, notar Frederik, Rugerius Mauroceno de Rugulo zaderski knez, Bollimerius pok. Mihe, Chede, sin Bartula de Mauro, 1281. Cresta de Caraca, Crisiofanus, 1282. Marija, žena Stjepana, 1292. Petar, 1293. Dessa Faffogna.¹⁹

Prema tome u Trogiru se od 1263. do 1299. godine nalaze po broju doseljenici iz sljedećih mjesta, gradova i otoka:²⁰

BLACA	2	KNIN	1	RAB	4
BLIZNA	2	KORČULA	1	SENJ	1
BRAČ	13	KRAJINA	1	SKRADIN	1
BRISTIVICA	1	KRK	1	SPLIT	125
BRIBIR	6	LAPAC	2	STRIGON	1
CETINA	8	NIN	2	ŠIBENIK	42
ČIOVO	1	OMIŠ	11	ŠOLTA	1
DUBROVNIK	9	OSTROG	1	VIS	3
HUM	2	POLJICA	5	VRSENE	2
HVAR	18	PRAPATNICA	1	ZADAR	62.
KLIS	16	PULA	2		

S Apeninskog poluotoka u Trogiru su boravili stalno ili povremeno:

ANKONA — 1267–1281. notar Bonaventura Coradini Petri, 1270–1271, notar Francisco Angeli, 1281–1283. načelnik grada Jacobus Rustici, 1282. Stefanus magistri Orlandi, 1287. Iuan domini Philippi, 1291. Phylipputius Rugerij de Tudinis, načelnik grada, 1293. notar Siroctus Petri, notar Symon Nicola i Rogerius de Thodinis, 1299. Simon de Nappis, kapetan grada.²¹

BARI — 1277. Thomasius Mareschi.

BARLETTA — 1276. Rubertus de Casandra.

BRESCIA — 1272. vikar Male braće Jakov.

CREMONA — 1276. (1325) Coradus condam Antonii de Segunis.²²

FERMO — 1263. Phylippo, 1264. Charnossius Filipi, 1270. Peregrinus krojač, i žena Slava, kći Bive Lavate, Cermano Guglielmi postolar, magistro Jacobo f. Galterij pisar, Bartolomeus Guglielmi, 1275. Jacobus Cauarono, 1277. magister Jacobus, 1285. notar Jacobus, trogirski načelnik Palmerinus Falci, 1288. trogirski načelnik Raynaldus Georgii.²³

MONTE ULMI — 1271. Simon.

ORTONA 1281. Simon.

PADOVA — 1264. Johannes condam Johannis, 1272. Henricus episcopus Cefalonie.

VENECIJA — 1264. Jacomina uxor Duimi Domiche filia Johannis Victorii de Venetijs, 1271. Marcus frater Marini Suriani, Raffael Datranus, 1272. notar Alberigus, Marcus Sanuti, 1282. Andrea i Iacobellus.²⁴

Drugih narodnosti su:

DRAČ — 1273. služavka Marija.

GRČKA — 1270. Joannes Greci, 1271. Matissee Grechi, 1272. Anna Greca, 1273. Nicola Grecus, 1275. Dragoss gener Stane uxoris Nicole Greci, Stovilla f. Nicole Greci, Joannes f. Nicole Greci, 1276. Crestulus f. Iuannis f. Nicole Greci, Mari uxor Iuanni f. Nicole Greci.²⁵

UGARSKA — 1264. postolar Petrus Ungarus, 1287. Cernocta f. condam Petri Ungari.²⁶

Prema tome u Trogiru se spominju stranci:

ANKONA	10
BARI	1
BARLETTA	1
CREMONA	1
DRAČ	1
FERMO	12
GRČKA	9
MONTE ULMI	1
ORTONA	1
PADOVA	2
UGARSKA	2
VENECIJA	7

Veći broj doseljenika bavio se u Trogiru raznim zanimanjima pa su tako u tom razdoblju u ispravama spomenuti GRADONAČELNICI: Mladen iz Bribira, Stani de Varicassis iz Zadra, Jacobus Rustici i Phylippus Rugerij de Tudinis su iz Ankone, a Palmerinus Falci i Raynaldus Georgii iz Ferma.²⁷ U gradu se spominje i više ŽUPANA dalmatinskih gradova i krajeva: Nikola Dujmov iz Splita, Koloman iz Omiša, Stepko iz Cetine, Danijel, Ivan i Juraj iz Bribira, Rugerius Mauroceno de Rugulo iz Zadra, Stanimir i Stjepan iz Huma.²⁸ Od SVEČENIČKOG STALEŽA spominju se: Henricus biskup Cefalonije, Stjepan primicerij i franjevac Badovarij su iz Nina, kanonici Deša, Stjepan Stjepanov, Leonard i Luka Ricci su iz Splita, kanonik Pavao je iz Strigona, arhidakon Dujam je iz Splita, svećenik Marin je iz Šibenika, Damjan iz Zadra i Lupiska sa Šolte, vikar franjevac Male braće Jakov je iz Brescie, klerici Mate i Marko su iz Splita te Drago iz Hvara. NOTARI su: Amicus, Frane, Ivan, Luka, Petar i Tomasius de Perusio svi iz Splita, Petar iz Šibenika, Frederik iz Zadra, Petar iz Dubrovnika, Siroctus Petri, Symon Nicola, Bonaventura Coradini Petri i Franciscus Angeli svi iz Ankone, te Jakov iz Ferma i Alberigus iz Mletaka. SUCI su: Ivan Bogdanov iz Klisa te Dobrina, Ivan Martinov i Stjepan Braktovac svi iz Šibenika, dok su ODVJETNICI Splitski Jakov, Nikola Maruli i Prvoslav. Trogirski KAPETAN je Simon de Nappis, PISAR je magister Jacobus Galterijev iz Ferma, a GLASNICI su: Dragoš, Juraj i Vulceta svi iz Šibenika, te Jakov Andrijin iz Zadra.

Spominje se i više OBRTNIKA stalno nastanjenih u Trogiru. To su postolari: Ivan Ivanov iz Padove, te Cermano Guliema i Bartul Guliema oboje iz Ferma, te Petar iz Ugarske, krojač Peregrinus je također iz Ferma, majstori Sabba Relesije je iz Splita, a Orlando iz Ankone. Još u ispravama nalazimo kao zanimanje MORNAR i to je Zadrani Mate, usvojenik Klicin, GUSARI su Omišani Saracen i Stanoj.²⁹ PASTIR je Bračanin Ratko, SLUGE su Hvarani Tessine i Vito Aymerade, a SLUŽAVKE Dragosta Gualima iz Blaca i Stajna Cepelenija s otoka Visa, koja radi u trogirskog majstora Deše Gige.

Bilo je doseljenika koji su u Trogiru stalno prebivali, bilo da su izabrani u neku od općinskih službi ili zbog nekih drugih razloga; neki su boravili tek povremeno ili zastupali svoje i tuđe poslove; po struci su bili

GLASNICI	4	NOTARI	15	SLUGA	2
GRADONAČELNICI	6	OBRTNICI	7	SLUŽAVKA	2

GUSARI	2	ODVJETNICI	3	SUCI	5
KAPETAN	1	PASTIR	1	SVEĆENICI	17
MORNAR	1			ŽUPANI	9

Iz sačuvanih isprava od 1263. do 1299. godine spominje se u Trogiru trista pedeset i pet doseljenika i od toga ih je sedamdeset i pet s poznatim zanimanjem, koji stalno ili povremeno obavljaju u gradu određene dužnosti i poslove.³⁰

Prema već spomenutim izvorima u drugoj polovini 13. stoljeća u Trogiru se spominju osobe raznih zanimanja bez zabilježenog porijekla, što pretpostavlja da su većina od njih bili Trogirani ili su u tom gradu bili dugi niz godina stalno nastanjeni.³¹

Tako se kao KNEZ³² (Comes) spominje Andrija, Deša Amblasija (Dessa Amblasii), Domus Bornigno, Ivan, Marin Amblasija i njegovi sinovi Andrija, Gausigna i Šimun, Mladen, Nikola Petar de Martinussi, Petar Schenella, Pribinja (Pribigna), Radovan, Vulčina, te Vulkoj (Vulcoy) čovjek iz pratnje kneza Marina. GRADONAČELNICI (potestas) su Frane Faletro, Mihovil Cibriani, Nikola, Pavao, Presta de Cotopangna, Stani de Varicassis i Stjepan de Martinussi, a kao pratilac gradonačelnika spominje se neki Valletus.³³ Naziv SINDIKA i zastupnika grada (sindicus et procurator) imaju Casioctus Canniche, Dujam Domike, Jakov sin Dobre Dužice (Duxicca) Mato Lucijev, Silvestar Mingacti i Valentin Kasarice (Casarice), zatim se spominje kapetan grada Rogerij de Thodinis, kapetan noćne straže Vuko de Maria, noćni stražari Čanne, Nikola Ivanov i Radis, te općinski vojnik Bartul, koji je po zanimanju i postolar. Prvi činovnik općinske uprave (cancellarius) bio je neki Jakov, savjetnici gradske uprave (consiliarius) bili su Ilija Radovanov (Elias Radouanni), Juraj Dragočaj (Georgius Dragoçay), Tolen Nikolini i franjevac Volcepta, članovi gradske uprave (consul ciuitati Trag.) bili su Deša Amblasijev, Dujam de Cega, Luka Matin, Nikola Casoti i Valentin Kasarice, a općinski blagajnici (camerarius comunis) bili su kanonik Deša Dujmov, Ivan Acelinus (Iannes Acçelinus), Lovro Marinov, Mato Paskve, Stajin (Stayn) i Stanus Gili. Općina je imala i glasnike (banditor comunis), a to su bili Cerne, Milorin i Stanislav, općinski službenik (baiulus) bio je Cernus, općinski oglašivač (bucarius), vijećnik (juratus) bio je neki Marin, utjerivači tržne daće (platearius) su Bernaldus, Deša i Luka, čuvari obale (rivarius communis) su Baloncius, Deša Jubov (Dessa Iubou) Luka i Petroš (Petrossius), a naziv župan (juppanus) imaju Bogdan Petrov, Krančić (Cranich) Osrena (Osserenna) Petar i podžupan (poçuppus) Radovan.

Pravne službe obavljali su suci, notari, odvjetnici i pristavi, pa se tako od sudaca spominje Antun Rollandici, Andrija sin kneza Marina, Bartul Pisani de Peschictio, Deša Amblasijev, Dujam Domike, Juraj de Cega, Ivan Bogdanov, Jakov, Leonard, Lucius, Martin, Martin Kasarice (Casariçe), Nikola, Nikola Albertini, Nikola Casoti, Petar Deše, Petar Luke, Silvestar Mengace, Stjepan, Valentin Kasarice, Valentin Petra i Vulpinus Martinov. Notari su bili: Bonaventura, Dominik, Dragoš Fie, Filip Šimuna, Frane, Frane Benvenuti di Cengulo, Frane Fanaroli, Gausinna, Gervasius, Henrik, Ivan, Luka, Nikola, Petar, Petar Vincentini, M. Santorus, Scorus, Sirotcus, Superantinus, Vanucij, Vicko i Vito, odvjetnici (Aduocatus) su: Ablazij Martinov, Andrija sin kneza Marina, Casotti, Deša Dujmov de Mocega, Deša Petra Luke, Dujam Marinov, Marin Kasarice, Marin Sjepanov, Martin, Mate Dobrin, Maur Stoché, Petar Dujmov de Ceka, Roman Stoché, Sabbe Nusmari,

Stjepan Marina Ruce, Tomas Canniche i Tomo Casoti, a pristavi su: Ciscosius, Luka, Marin Mate, Mica i Nikola Ivanov (Nicola Yuuanni).

Najbrojniji je bio svećenički stalež, koji je obavljao razne crkvene dužnosti, ali su svećenici kao zacijelo najpismeniji trogirski građani bili i notari, pisari isprava i zastupnici puka pri sastavljanju privatno-pravnih spisa, izvršenja oporuka, sklapanju ugovora i slično. U drugoj polovini 13. stoljeća u Trogiru se spominju biskupi Kolomban,³⁴ Grgur, Ivan i ninski biskup Stjepan, Kanonici Brtosko (Bertosçus), Bodi, Bogdan, Calende, Casocta, Casioctus Çannice, Çannes Cebri Lupi, Çanne Mecchenne, Çancius Raddi Çicchini, Damjan, Dessa Corui, Dessa Nadimiri, Draguš, Draguš Turcoli, Forminus Vitalis Goeci, Juraj Dobrovanov, Ivan Mikenov (Michenni), Jancij Petrake, Lovre Peruale, Luka, Marin Bodine, Marko, Jakov Martina Marchi, Mihovil Cerni Kerinne, Mihovil Strisene i Maura, Nikola Kalende, Nocentis, Stjepan, Vital Dragene, Stancius i Stasij. Arhidakoni su Geruasius, Jakov, Marin i Marinko, dakoni Bogdan Mihe Marka, Mihovil, Natal Balšin i Ugrin, vikar je Albertus de Marosticha, rektori crkve sv. Marije i sv. Tome na Čiovu su Casoti i Luka Draknin, župnici Casoctus, Dessa Nadimir, Juraj u crkvi sv. Jurja, Dobronja, Luka Drakne,³⁵ Mihovil i Vulcina Ciculus, naziv kapelana ima neki Mate, dok svi ostali imaju samo naziv svećenik. To su: Apolinarus, Cocorinus, Danijel, Deša, Diuiacus, Draguš u crkvi sv. Jurja, Draguš Pippi, Drusius, Juraj Dobrovanov, Leonard, Luka, Marko, Mihovil, Natal, Nikola, Radovan, Stanicha, Tulco i Vital, klerici su: Bogdan, Deša Osemirov, Deša Šimunov, Deša reč. Sloga, França, Frane brat Sterislava, Forminus, Ivan, Jakov, Marcelus nećak Marina Sculici, Mihovil nećak Rade, Muro Cerneche, Natal, Possilus, Petros nećak Inocentov, Petroš, Petar Cerneche, Sabol, Vito, koji se bavi i notarskim poslovima, te Vulčina Lovre, a sakristan je neki Marko.

Za potrebe trogirskih građana obrtnici su izrađivali razne upotrebne predmete, gradili kuće, crkve i utvrde, brodove i slično. Obrtnici se dijele na one uz čije je ime upisana samo struka kojom se bavi i na one koji imaju naslov »magister« to jest majstor, što je pojedinac stjecao svojim stručnim sposobnostima, imao svoju radionicu u koju je primao učenike.³⁶ Od 106 obrtnika spomenutih u sačuvanim ispravama 13. stoljeća spominje se 29 majstora i 77 obrtnika bez tog naslova. Obrtnici tog vremena u Trogiru su sljedeći: bačvar je Sabo Bakasov; brodograditelji su Deša, Draginja, Kola, Lunard i Tolan; drvodjelci su Deša i Nikola Matin; klobučar je Petar; kolar je Raden; kovači su Bilislav, Deša Furke, Ivan, Jure Maten, Kane, Marin Matin, Mate, Odorik i Vuk; kožari su Baste Stanče, Čane iz Zadra, Deva, Deša Kamara, Dragonja, Leonard, Marko i Tomo; krojači su Deša, Grgur, Grupša, Grupiša Damjanov, Lovro, Lovro Jurge, Lovro Lončec, Marin Damjanov, Mira, Obrad, Pasko, Petroš Martina Cecci, Petruško rečeni Karba, Piculo, Prvec, Prvoša, Šimun Gostišin, Saba, Stanen i Stojan; krznari su Butko i Diminče Divin; postolari su Bartul Gulijelmov, Berinja, Bertoš Amblazijev, Crnota, Cicivan, Clani, Deša Gravaticice, Domnik, Dragoj Vorvalicin, Grupša, Grupša Panica, Grupiska Pavaco, Hrane, Lovro Radovanov, Ivana Ivana iz Padove, Martin, Miškan iz Splita, Obrad Debene, Padovan, Paurgen, Petar Mađar, Petar, Radin Marinov, Radin Poletel, Radoš, Rubeus, Sabo Dominkov, Sabo Relesije i Stjepan; zidari su Andrija, Andrija Matasa, Andrija Vatancijev, Bertoš, Deša Klementov, Dominko Berišin, Dragoj, Dragobrat, Dragošan Kranko, Lovro Docto, Martin, Mate, Moscardello, Obrad, Petar, Petar Zoje, Petar Zaninov, Skladen i Todor; te zlatari Karekon Stanen, Nikola, Radoslav, Radoš, Radovan i Sabo.

U Trogiru je postojao i određeni broj građana koji je nosio naslov »magister« bez posebne oznake struke. Da li su to sve bili obrtnici ili se radilo o drugim zanimanjima nije iz sačuvane arhivske građe bilo moguće utvrditi. To su: Belenja, Bertold, Damjan, Dobrinja, Dragobrat, Dragocena, Dragovan Deše, Draša, Frane, Lovro, Moranus, Orlando iz Ankone, te Pace i sin mu Cordan.³⁷

U Trogiru tog vremena bilo je i nekoliko muških i ženskih samostana, pa se spominju i neki od njih u raznim ispravama. Iz benediktinskog samostana sv. Ivana su: Andrija, Carbonus, Juraj, Leonard, Margaritus, Milost, Nikola Marina Petrosko, Petar, Stajnica (Stayniccha), Ugrin i Vito; redovnice benediktinskog samostana sv. Nikole su: Bruna, Buna Petra Grazie, Cachia, Carita, Celreca, Dabra (i Dobra), Demencia kći Lene, Deša, Gabbe, Jakica kći Janiusa de Schaço, Lubreça, Marija, Mira, Nikoleta, Prada, Priva, Rada Gasti, Stana, Stoja i Stovila kći Testija; iz franjevačkog reda su: Čubrianus, Dominik, gvardijan samostana Male braće, Dujam nećak Stane žene Donata Saladini, Juraj de Burras, Ivan gvardijan, Ivan kustos, Jerolim (minister fratrum minorum in Sclauonia), Nikola Martina, Uliverius, Bonaventura, Budi, Guca, Petrosko, Stojan i Peregrin iz Nina, te laici Pavao i Slavomir. Posebno se spominju franjevci propovjednici Augustin, nećak Stane žene Donata Saladini, Ivan, Ivan Scoleçi, Leonard, Martin Mika, Nikola i Šimun, koji ima i naslov kninskog biskupa. Osim toga još se spominje u jednoj ispravi Oliver, redovnik templara iz Vrane, i Girardus de Sançego iz istog reda.

Zatim se spominju liječnici Lambertus, Lucianus i Robertus, učitelj Crinchus,³⁸ te ispitivači pri sastavljanju isprava (examinator) Deša Dujmov de Morseca, Dominik, Dujam Domike, Ilija, Marin Andrije, Marin Ruge, Mato Luke, Nikola Casoti, Nikola Jakova Vodovari i Silvestar Mincati.

Od uslužnih djelatnosti spominju se trgovci Andeo, Bellaça iz Dubrovnika, Julia Plusijev i Palmus, te ljekarnici Filip i Rolandinus Čapponi;³⁹ mesar je neki Chroccus, uzgajivač pijetlova je Dragota (Dragocta), mlinari su Jurina i Milkoš, radnik u solani Ivan, gostioničar Jašen (Iassen), čuvar bez posebne oznake Grgur, mornari Mihovil sin Sparoge i Radohna Ragurerius, ovčar je Radoslav, a pastiri Brandus, Cenoghrella, Marin, Obrad, Radoj, Radoš Cremeçe, Radovan, Salamon, Stepane i Vocta.

Od muške posluge spominju se Ceprecta, Dobroslav, Dragoj, Grgo, Ivula, Jakov, Markolin, Malka, Pulnos, Radovan Coste, Toder i Tvrdina, a od ženske posluge Dešola Majerke (Dessola Maierche), Dešola Stanice, Dobrica, Dobroslava, Dominka Marije, Draga, žena iz Slavonije (Dragha mulier de Sclavonia), Dragoslava, Gunguarda Radine, Jagoda Bogedane, Maiercha, Marija, Mila majka Pauleske (Milla mater Paulesçe), Oblada, Prvica Radobratova (Peruiça Radobratti), Prvoslava Stojana (Peruoslaua Stoianne Euro), Rada, Stana i Velgracça.

Prema tome u trogirskim ispravama od 1263. do 1299. godine spominju se sljedeća zanimanja:

ARCIDAKONI	4	OPĆINSKI SLUŽBENIK	1
BISKUPI	4	OPĆINSKI VIJEĆNIK	1
ČINOVNIK GRADSKJE UPRAVE	1	OPĆINSKI VOJNIK	1
ČLANOVI GRADSKJE UPRAVE	5	OVČAR (bravar)	1
ČUVAR	1	PASTIRI	10
ČUVARI OBALE	4	POSLUGA MUŠKA	12

DAKONI	4	POSLUGA ŽENSKA	18
GOSTIONIČAR	1	PRATILAC GRADONAČELNIKA	1
GRADONAČELNICI	7	PRATILAC KNEZA	1
ISPITIVAČI	10	PRISTAVI	5
KANONICI	31	RADNIK U SOLANI	1
KAPETAN GRADA	1	REDOVNICE	20
KAPETAN NOĆNE STRAŽE	1	REDOVNICI	39
KLERICI	20	SAKRISTAN	1
LIJEČNICI	3	SAVJETNICI GRADSKJE UPRAVE	4
LJEKARNICI	2	SINDICI I ZASTUPNICI	6
KNEZOVI	12	SUCI	22
MAGISTER	14	SVEĆENICI	31
MESAR	1	TRGOVCI	4
MLINARI	2	UČITELJ	1
MORNARI	2	UTJERIVAČI TRŽNE DAĆE	3
NOĆNI STRAŽARI	3	UZGAJIVAČ PIJETLOVA	1
NOTARI	22	ŽUPANI	5
ODVJETNICI	17		
OGLAŠIVAČ	1		
OBRTNICI	106		
OPĆINSKI BLAGAJNICI	6		
OPĆINSKI GLASNICI	3		

Trogirani u 13. stoljeću nemaju prezimena već su poznata samo osobna imena, a kao pobliza oznaka je očevo ili majčino ime, ime strica, brata, sestre, tetke, svekrve pa čak i prijatelja i kumova, ili pak mjesto odakle pojedinci dolaze i čime se bave, dok je uz ime udate žene uz očevo ime uvijek zabilježeno i ime muža, bez obzira je li živ ili mrtav. Jednako tako zabilježeni su nadimci ili uz osobno ime samo zanimanje po kojemu je osoba bila poznata u gradu.

Imena su djeci određivana po pojedinim svecima najčešće zabilježena onako kako su se u narječju izgovarala, ali su u Trogirana još češća narodna imena. Tako se primjerice ime Rade, Radi i Rada spominje u razdoblju od 1263. do 1273. godine u različitim inačicama čak stodevedeset puta (Radda, Radana, Raddacota, Radiča, Radola, Radoslaua, Radossa, Radosta, Radochina, Radocta, Radompna, Raduna, Rade, Radine, Radinus, Radičicnus, Radislav, Rado, Radobrat, Radogost, Radoslav, Radoš, Radossus, Raduš, Radista, Radoba, Radoj, a samo ime Radovan čak dvadeset i devet puta).⁴⁰ Žensko ime Draga zabilježeno je 145 puta,⁴¹ Deša (Dessa) kao muško i žensko ime 127 puta, Marin i Marija u više inačica 122 puta, Stana 92 puta,⁴² zatim se spominju imena Buna, Dabra i Dobra,⁴⁴ Gruba, Grupša, Bogdan, Prvoslav,⁴³ Slava, Slavko (Slauco), Saba, Goja (Goya) i druga.⁴⁵

Iako se u spomenutim ispravama spominje veći broj trogirskog življa, ipak nije moguće utvrditi koliko je stanovnika grad imao u tom vremenu. Prema zabilježenim slavenskim oblicima osobnih imena vidljivo je da se Trogirani u tom razdoblju služe hrvatskim jezikom, a latinski jezik upotrebljavaju posebno učeni ljudi, notari i stranci, koji dolaze u razne gradske službe. Prema broju doseljenika očito je Trogir bio otvoren prema onima koji su dolazili baviti se raznim poslovima, obavljati neke dužnosti u kojima je grad imao potrebe, a nije među svojim građanima nalazio takva zanimanja i slično. Svi ti podaci o stanovništvu koliko

god nisu potpuni, jer je to nemoguće zaokružiti iz sačuvanih izvora, ipak na izvjestan način nadopunjuju sliku života u Trogiru 13. stoljeća.

BILJEŠKE

¹ N. Klaić: Javni život grada i njegovi ljudi. Trogir 1985, str. 36–39. Prema N. Klaiću u 11. stoljeću u Trogiru se miješaju starosjedioci grčkog porijekla ili rimskih doseljenika nakon razaranja Salone te hrvatskog življa koji je ravnopravno sudjelovao u upravi grada.

² O trogirskim knezovima i biskupima vidi: I. Lucić: Povijesna svjedočanstva o Trogiru II, Split 1979, str. 1230–1142.

³ M. Ivanišević: Trogir u povijesnim izvorima od 438. do 1097. godine. Mogućnosti, god. XXVII, br. 10/11, Split 1980, str. 964–992. — Na temelju izvora Ivanišević spominje sljedeće stanovnike u spomenutom razdoblju: Kvirin, Konstancij, Pavao, Petar i žena mu Dobrica rođaci Maja, Stjepan sin Surinje, Konstantin, Martin, Andrija brat Dobrane, Staligat, Juraj, Tridul, i Vitača vlasnici Sv. Dujma, Mince Bogoboysa, Petar Bela, Juraj Bogobojci, Ivan Chudi, Desa, Dominik, Kirnja, Vučina brat Drage, te Brana, majka Drage i Vučine.

Od zanimanja spominje se Ivan, kardinal i papinski poslanik, biskupi Petar i Ivan, Sabacije arcidakon, Ivan Prvov, svećenik, Surinja, brat hrvatskog vladara iz 10. stoljeća, priori Dobrana, Drago i Majo, zidari Dimitrije, Izidor, Melota i Teodor, te kalafat Dobro Sepelat.

⁴ T. Smičiklas: Codex diplomaticus, sv. III, str. 398; sv. IV, str. 58, 127.

⁵ M. Barada: Trogirski spomenici. Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, sv. 44, 45, 46. Zagreb 1948, 1950, 1951.

⁶ . . . Petrus filius Staynica Pervosclay de Blacca seu Spalato . . . M. Barada, N. dj. sv. 44, str. 135, 138, 323. — . . . Crance Proden de Bliscoy . . . Isto sv. 45, str. 284. — O srednjovjekovnoj Blizni Vidi: T. Burić: Srednjovjekovni spomenici Villae de Bliscoy. Starohrvatska prosvjeta, sv. 17, Split 1988, str. 75.

⁷ . . . Radouan f. q. Brattimir de Bracia in loco qui dicitur Doli . . . Raddosclaua f. Dragecte de Braća . . . N. dj. sv. 44, str. 11, 76, 77, 87, 92, 96, 97, 353, 404, 405, 457, 475, 476, 478, 479. Sv. 45, str. 33, 67, 108, 109, 205.

⁸ . . . Georgius de Birberio et Sibenico . . . N. dj. 44, str. 30. — Sv. 45, str. 34, 40, 45, 69, 83, 85, 86, 88, 170, 171, 175–178, 182, 188, 250, 257, 260.

⁹ N. dj. sv. 44, str. 97. — . . . Graticina f. Granie de Cettina . . . Mladoss de Cictino . . . N. dj. sv. 44, str. 85, 299, 300. — Sv. 45, str. 21, 190, 197, 201, 213, 215, 216, 226. — . . . Lucas f. Drachne plebanus S. Thome de Boa . . . N. dj. sv. 45, str. 150, 166.

¹⁰ . . . Iuanne de Ragusio cognati domni Melie . . . Pouerge Labro . . . Andrea fillastro de Rossino burgesse de Ragusio . . . Benedictus de Gondula . . . N. dj. sv. 44, str. 11, 206, 474. — sv. 45, str. 28, 32, 101. — . . . Lubica filia Stanimeri de Chelmo . . . N. dj. sv. 44, str. 196.

¹¹ . . . Jurrechna et fratribus filiis Ulachine de Phara . . . N. dj. sv. 44, str. 31, 32, 85, 188, 313, 354–356, 399, 400, 430. — . . . Miclemir f. condam Jurico de Faro. . . Dragaça f. condam Dragossi de insula Quaro . . . Thollen f. Vilcomerichi de Faro . . . N. dj. sv. 45, str. 25, 80, 114, 244, 260, 261. — sv. 46, str. 20, 77.

¹² . . . Boghidana Dobriçe uxor Budi di Clissa . . . Miliça mater Radossici de Clissa . . . Sfener et Osscega filij Iuannis Stramathici de Clissça . . . N. dj. sv. 44, str. 44, 229, 230, 269, 281, 284, 300, 301, 353, 368. — . . . Pasqualis Pobracti Clissani . . . N. dj. sv. 45, str. 162, 187, 191.

¹³ . . . Stanislaus de Tinino . . . N. dj. sv. 46, str. 42. — . . . Michoil de Curçola . . . Isto str. 248. — . . . Goia filia Draganec della Chraina . . . N. dj. sv. 45, str. 152. — . . . Fredericus comes Veglensia . . . N. dj. sv. 45, str. 197. — . . . Dobrosclaus f. q. Radosslai de Lapax . . . Isto, str. 237, 238. — Dominus Stephanus primicerius nonensem . . . Badouarius frater conuersus nonensis . . . N. dj. sv. 44, str. 12.

¹⁴ . . . Guicca mater Peruesclai de Almisio . . . N. dj. sv. 44, str. 170, 446. — Bogudanus Petki Clebbe de Dalmesio . . . N. dj. sv. 45, str. 203, 231, 232. — . . . Cepregna Glubosceuch D'Almisio . . . N. dj. sv. 46, str. 10, 12, 13, 229, 230.

¹⁵ . . . Clauisca frater Lubreta de Ostrog . . . Sinca f. Marini uxor Radouano de Polliça . . . Quarta f. Vxeradi de Poliça . . . N. dj. sv. 44 str. 364, 147, 182. — Sv. 45, str. 119, 215. — Sv. 46, str. 128, 233. — Sv. 44, str. 190. — . . . Cernocta de Amblasi de Arbe . . . N. dj. sv. 45, str. 140–142, 194, 433, 434. — Sv. 46, str. 228, 233. — Sv. 44, str. 496, 506. — sv. 45, str. 286.

¹⁶ ... Bastianus Luce nepos Stoa filius domini Grupsie de Spaletto ... Dobro Iricçe et suo suocero Duymo Formini de Spaletto ... Stanusșca Crepisca Blaianni ... Vulcinna Cerniçe de Spaletto maritimo Thomeslaue ... N. dj. sv. 44, str. 9–11, 30, 31, 33, 34, 52, 53, 56, 57, 63, 65, 67, 74–77, 83, 84, 90–92, 100, 101, 117, 120, 150–161, 153, 163, 181, 182, 185, 186, 188, 190, 192, 193, 198, 205, 204–504, 224, 225, 227–344, 234–236, 255, 273, 280, 288, 313, 315, 321, 327, 330, 343, 346, 361, 365, 366, 376–378, 386, 387, 409, 412, 413, 416, 423, 425, 430, 432, 452–455, 475, 476, 479. — ... Cresta Alberti de Spaletto genero domini Valentini Petri ... Dobro Dușiçe ... Thollissa frater Tollibrati, Draganna suam socrum ... Miroscлаu Schirda filio Formini Tesse cuius Spaleti ... Michacçius f. Domini Duymi de Mechaccis de Spaletto Dobra f. condam Laurentij Mandri uxor Petrossi Cebri de Spaletto ... N. dj. sv. 45, str. 3, 5, 18, 20, 28, 143, 144, 159, 186, 191, 205, 211, 214, 240, 242, 258, 267, 277, 279, 285, 286, 293, 299. — ... Peruossius Dabralis de Spaletto ... N. dj. sv. 46, str. 24, 26, 29, 36, 102, 103, 119–236, 126, 130–138, 141, 165, 174, 192, 226.

¹⁷ ... Ćicotta Buday de Scibenico ... Domina Dobraçça filia Petri Casariçe uxor condam Pribislau de Sibinico ... Crepisca de Sibinico ... Iuannec f. Rados de Sibinico ... Radouanus f. Stoiani Trossço ... N. dj. sv. 44, str. 2, 3, 92, 101, 112, 113, 117, 138, 265, 267, 293, 299, 300, 344, 351–353, 357, 362, 440, 449, 450, 482, 484. — ... Stephanus Bractouaniç iudices Sibenicensis ... Bogdanus Matheunchi de Sibinico ... Dimincia uxor Raddini de Sibinico ... Sv. 45, str. 20, 43, 135, 136, 237, 272, 327. — ... Guallissça de Sibinico ... Iuan Dragoevizc ... Sv. 46, str. 42, 72, 77, 78, 83, 84, 116, 165, 229, 247.

¹⁸ ... Lupisca de Assolta abbas ... Nj. dj. sv. 44, str. 357. — ... Staina f. Cepeleni de Insula Lessè ... Yure olim de Lexa ... Sv. 44, str. 92, 101, 164. — ... Lucas f. Duymi de Vrsene ... Sv. 45, str. 209.

¹⁹ ... Micha et Mira filii q. Gradi de Jadra ... Petrus f. q. Barti Petrickale de Jadra ... Joannis qui dicitur Cusia f. Sclauene de Jadra ... Joanne Gusco de Jadra ... Sv. 44, str. 6, 39, 40, 49, 55–61, 72, 75, 80, 87, 107, 108, 153, 195, 202, 212, 213, 292, 293, 381, 382, 388, 443, 490–492. — Sv. 45, str. 52, 75, 99, 111, 112, 127, 128, 133–153, 147, 163, 170, 192, 193, 223, 231, 233, 240, 262, 264, 279, 315. — ... Marinus Balcanellus Jadrensis ... Sv. 46, str. 42, 144, 148, 149, 163, 164, 193, 194, 212, 228, 229.

²⁰ Iako ovo nije zacijelo potpuna slika doseljenika u Trogiru tog vremena, ipak barem približno pruža sliku o tom dijelu života.

²¹ N. dj. sv. 44, str. 92, 103, 110–112, 116, 121, 126, 130, 132, 149. — Sv. 45, str. 243, 258, 259, 330–320. — Sv. 46, str. 35, 106, 112–240, 249, 250.

²² N. dj. sv. 45, str. 173, 151, 152. — Sv. 44, str. 319, 320. — Obradus je spomenut u jednom dodatku ispisanom na margini uz ispravu iz 1276. godine, a dodatak je datiran 1325. godine.

²³ N. dj. 44, str. 8, 15, 28, 51, 75, 80, 106, 109, 390, 496. — Sv. 45, str. 123, 263, 275, 279, 280, 328. — Sv. 46, str. 243, 244.

²⁴ N. dj. sv. 44, str. 41, 49, 50, 226, 234, 235, 261, 273, 274. — Sv. 46, str. 149, 238, 239.

²⁵ ... Maria olim da Durachio ancilla ... Sv. 44, str. 458, 459, 128, 129, 260, 339, 453, 468. — Sv. 45, str. 105, 139, 160.

²⁶ ... Cernocta condam magistri Petri Ungari ... Sv. 45, str. 254.

²⁷ Godine 1274. spominje se u Trogiru Jurscha, gradonačelnik Šibenika. N. dj. sv. 45, str. 43. — Godine 1282. spominje se i splitski gradonačelnik ... domino Uito potestate Spaleti ... Sv. 46, str. 192.

²⁸ ... 1264. Dnus Stephanus juppanus de Chelmo ... 1271. Lubiça filia Stanimeri de Chelmo ... Sv. 44, str. 30, 196. Chelmo je naziv za kneževinu Hum — područje nešto šire od današnje Hercegovine. Godine 1264. spominje se ... Petro filio domini juppani de Phara ... Sv. 44, str. 85.

²⁹ 1272. ... Saracenus cursarius de Almisio ... Stanoy cursarius de Almisio ... Sv. 44, str. 446.

³⁰ Spominje se i nekoliko osoba iz nepoznatih i manje poznatih lokaliteta kao primjerice: ... 1279. Boloslaua filia Radomir filij Dobrossij de Breganica ... Draga filia, Dobroslaua uxor Drugin de Breginica ... Sv. 45, str. 127, 242. — ... 1274. Jacobus Jacobi de Brischiass ... Drago f. Baldouini de Cattera ... 1279. Dobrosclaus f. Radochne de Chleuna ... 1274. Bractosclaus f. condam Peruenich de uilla Coseçe ... 1279. Johhanes f. Corie de Kergna ... 1292. Duymus Desse de Mursica ... 1279. Bella soror Drussen filii Godean de Pascep ... 1279. Pribill de Possina uir Radde ... 1272. Gurgus Drigimeri de Suetenesteç ... Pomen f. Velenegele

de Suenestec . . . 1299. Lucas de Suscha (Suç) . . . 1264. Jacobus Totille de Utsaro . . . 1275. Volcoia filius condam Meros de Vercreca . . . 1274. Stephanus de uilla Melere de Verlecha . . . 1275. Gradiča filia Volcoie filii q. Meros de Vercreca . . . 1279. Radoscius f. Vulch de Verchrecca . . . Radoslauca uxor Dragini . . . Nestia f. Dragini de Verchrecca . . . Yuanco f. Martini de Vlasičca . . . Sv. 44, str. 365, 364, 50; sv. 45, str. 67, 77, 197, 296, 189, 214, 214, 94, 216, 228, 18, 229, 232; sv. 46, str. 246.

³¹ Naziv »cives«, to jest građanin određenog grada, rijetko je zabilježen u spomenutim spisima. Građani Trogira se posebno ne spominju, već samo oni koji se u Trogiru nalaze povremeno. To ih je pet iz Zadra, pet iz Hvara, devet iz Šibenika, petnaest iz Splita, te po dva iz Knina i Venecije.

³² O knezovima, gradonačelnicima, kapetanima i biskupima vidi: I. Lučić: Povijesna svjedočanstva o Trogiru II, Split 1979, str. 1131 – 1132.

³³ . . . Valletus compagnatus potestatis . . . Sv. 46, str. 112.

³⁴ Godine 1283. spominje se rob biskupa . . . Beppolus uernicus episcopi . . . Sv. 46, str. 240.

³⁵ . . . 1276. Lucas filius Drachne rector ecclesiae S. Thome de Boa . . . Čiovo). Sv. 45, sre. 146.

³⁶ O obrtnicima vidi opširnije: N. Bezić Božanić: Arhivske vijesti o trogirskim zanatlija-ma u XIII. stoljeću. Mogućnosti, god. XXVII, br. 10/11, Split 1980, str. 1026 – 1035.

³⁷ N. dj. str. 1034.

³⁸ Godine 1271. spominje se Andrija koji je bio učenik nekog Krinka (. . . Andree qui fu-it discipulus Crinchi). Je li Krinko bio učitelj ili je Andrija kod njega stjecao znanje za neko određeno zvanje, nije moguće utvrditi. O izučavanju obrta se sigurno ne radi, jer se u Trogiru tog vremena šegrt kod obrtnika ne spominje kao učenik. Sv. 44, str. 133.

³⁹ O ljekarničkoj službi u Trogiru 13. stoljeća vidi: H. Tartalja: Naša najstarija ljekarna. Uz 700. obljetnicu spomena ljekarne u Trogiru. U knjizi: Radovi međunarodnog simpozija održanog prigodom proslave 700. obljetnice ljekarne u Trogiru. Zagreb 1973, str. 11 – 16.

⁴⁰ S imenom Radovan spominje se po jedan knez, zlatar i sluga, te po dva svećenika i podžupana. Po jedan Radovan je Bračanin, Omišanin i Poljičanin, a dva su Šibenčanina.

⁴¹ Oblik imena Draga spominje se kao: Dragha, Draganič, Draganna, Dragannis, Dragassçus, Draghecina, Dragecta, Dragechena, Dragenna, Dragennus, Dragimer, Draginica, Drasingna, Draginna, Draghochina, Dragobrattus, Dragoy, Dragoss, Dragullia, Draghus, Dragussça, Draguscus, Dracçonus, Drasicchina, Drasimir, Drasingena, i Drasscha.

⁴² Ime Stana spominje se kao: Staina, Stayna, Staynicca, Stainis, Stanen, Stancius, Stanicha, Stancus, Stanussça, Stanimerus, Stanoy i Stança.

⁴³ Ime Prvoslav spominje se kao: Perua, Peruoslaua, Peruus, Peruiça, Peruenus, Perues-clauus, Peruin, Peruinus, Peruos, Peruosclay, Peruost.

⁴⁴ Ime Dobra javlja se u obliku: Dabra, Dobra, Dobre, Dobracia, Dobracça, Dobral, Dob-rengna, Dobrenus, Dobricça, Dobrocosa, Dobrocta, Dobrimer, Dobringna, Dobronna, Do-broslaua, Dobroslauus, Dobrossus, Dobrossça, Dobrossçus, Dobrost, Dobrotta, Dobrottus, Dobrouan, Dobrouoda, Dobrulglä i Dobrus.

⁴⁵ Oblik imena Ivan javlja se kao: Iuacchinus, Iuanec, Iuanna, Yuanne, Iuança, Joannes, Johannes, Johannchus, Jouuane, Jouanna, Joue, Iouannulus. Dok oblik imena Petar je: Pet-raccha, Petruca, Petronilla, Petrossçus, Petrosius, Petrossus, Petrucia, Petrucça i Petrus. Ovo je samo nekoliko primjera oblika imena, što se u 13. stoljeću javljaju u Trogiru.

Nevenka Bezić-Božanić

THE INHABITANTS OF TROGIR IN THE SECOND HALF OF THE
THIRTEENTH CENTURY

Summary

On the basis of the preserved archivalia from the second half of 13th C. it is possible to study, though only partly, the inhabitants of Trogir of that time. In addition to the permanent citizens the immigrants from other towns, places, and islands along the eastern Adriatic coast, and the Apennine Peninsula are also cited. The people of Trogir were engaged in various vocations revealing thus the character of the city's management, well developed industries, service trades, and the like. The structure of the inhabitants, their first names (no surnames existed at that time), reveal the nature of its Slavic population speaking their Croatian tongue, the Latin being the language of the learned, notaries, priests, and strangers employed in the city's management and administration.